

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.		Egy évre . . . 16 kor. — fill.	
Fél évre . . . 5 . . . —		Fél évre . . . 8 . . . —	
Negyed évre . . . 2 . . . 50 . . .		Negyed évre . . . 4 . . . —	
Egy óra . . . 1 . . . —		Egy óra . . . 1 . . . 70 . . .	
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Kiegyezési aggodalmak.

Alig kellett feltűnést a politikai világban, sőt még a sajtó is alig vett róla tudomást, hogy már berekesztették a Reichsrath ülészakát s haza küldték nyaralni az osztrák képviselőket, kik most már össze sem jönnek őszig.

Ha csak annyiból állana a dolog, hogy Klofác és társai bucsut mondtak három hónapra a bécsi szép görög stílusban épült parlament kapufélfájának s három hónapig nem fogjuk élvezni szaftos mondásaikat és világhírű gombaságaikat — oda se hederitenénk a Reichsrath ülészaka berekesztésének.

De ezuttal sokkal többet jelent Vetter elnöknek érkező bucsuzatoló beszéde, — elég közlőrele érdeklő az a mi politikai viszonyainkat is.

Első sorban ugyanis azt jelenti, hogy a Reichsrath megint nem veszi tárgyalás alá a kvóta-javaslatot. Az utolsó királyi döntés egy évre szól s ennek az egy évről — 10 nap mulva vége lesz.

A királyi döntést a kiegyezési törvény mint ultimum remediumot tartja fenn arra az esetre, ha a kvóta-deputációk és parlament egymással meg egyezni nem tudnak. — Az első évben így állott valóban a dolog mert a két kvóta-bizottság nem tudott meg egyezni egymással.

Az osztrákok telhetetlenségükben arról álmodoztak, hogy Magyarország 40%-ot fizessen a közös költségekhez; lassankint engedtek valamit belőle, de az osztrák deputációnak nemrég elhunyt előadója, Beer tanácsos és vele az egész bizottság komolyan kívánta, hogy 42%-ot fizessünk. Ebbe azonban még Láng, Falk és társaik sem mertek belemenni s így megegyezni nem tudván, a király döntött a régi kvótarány fentartása mellett.

A másik évben már Lángék felajánlottak egy „jelentéktelen törté” százaléknyi emelést s lemondtak a praecipuum (2% a régi katonai határőrvidék hányada) külön számításáról, de az egyezés még mindig nem sikerült s így a törvényben megállapított módon a király döntött, de már a magyar deputátusok által megajánlott felemelt arány szerint. Tavaly már megegyezett az osztrák deputáció a felemelt kvóttával, de a két parlament bele sem fogott a tárgyalásba s így került a korona elé. Éppen így vagyunk most is, daczara Körber ur hősködésének, hogy ő letárgyalatja azt a Reichsrastban — elő sem terjesztette a deputációk által elfogadott javaslatot — hanem szétküldte Klofácékát nyaralni.

Igy persze a mi parlamentünk sem fog hozzá a tárgyaláshoz és ki is jelentette Széll a képviselőházban, hogy

a napirenden levő apróbb tárgyakon kívül más dolgot már nem ad a Háznak, hanem haza küldi a honatyákat hosszabb szünetre.

Junius 30-a ezuttal már nevezetes terminust is képez a politikai világban.

Hogyha a kormány egyike, vagy másika azt akarja, hogy 1902. december 31-ig a kereskedelmi szerződések egyike vagy mindegyike felmondassék, akkor ezen szándékát 1902. junius 30-ig notifikálni kell s ezen notifikálás folytán megszerzi a jogot, hogy a másik fél akarata ellenére is a szerződéseket egyoldalú felmondhassa. Ha ezzel a formalitással nem él, akkor elveszti a jogát az egyoldalú felmondásról. Közös egyetértéssel azonban mindkét kormány 1902. december 31-ig bármikor elhatározhatja a felmondást.

Mit szándékozik tenni e tekintetben a magyar kormány?

Széll Kálmán kormányelnök Kosuth interpellációjára adott válaszában kijelentette, hogy az 1899. évi XXX. törvénynek előírásának megfelelőleg, az osztrák kormányval kicserélendő kijelentésekben, az ország szabad elhatározását minden tekintetben fenn fogja tartani. Magyarországnak a felmondási jogát ez év végéig okvetlenül megóvjá.

Erre szükség is van különös tekintettel a borvám-klausulára, melynek

A rendjel.

Irta: **Csehov Antal.**

Mustakow Lew tanár volt a katonai előkészítő intézetben és Ledenzov hadnagy szomszédságában lakott. Ehhez sietett új reggelén.

— Hallod-e Gri-a — szól hozzá a szokásos újvi üdvözlés után. — Kölesnőzd, kérlek, mára Szaniszlódat, Spitskin kereskedő hívott meg ebédre. Ösmered ez embert . . . nagyon érdeklik a rendjelek, sőt azt hiszem, gaze bernek tart mindenkít, akinek ninesen. Nos, tudod, két szép leánya van . . . Hastja és Sina . . . Azért fordulok hozzád, édes barátom . . . hiszen megértettél ugyebár? Kérlek tedd meg ezt a szivességet.

Mustakow elpirult a beszéd alatt és idegesen tekintett az ajtó felé. A hadnagy eleinte vonakodott, de végre teljesíté kérését.

Délben két óraker a tanár Spinskinékhez hajtatott. Bundája elől nyitva volt. A

kölesnőnkért rendjel csak úgy csillogott a mellén, aranyával, zománczával.

— Ugy érzem, mintha egészen más ember lennék! — gondolá magában s ön-elégülten mosolygott. — Egy ilyen csekélység. Nem kerül talán öt rubelbe sem . . . és minő hatás.

Spitskin háza előtt még inkább hihajtá kabátját és lassan elővette tárczáját, hogy kifizesse fuvarát. A kocsis midőn meglátta vállrojtjait, a gombokat és rendjelét, — csaknek kövé vált, legalább ő így képzelte. Pustakow önézetesen vonult a házba. Midőn bundáját az előszobában letéve, bepillantott a terembe, hol mintegy 15 személy ült a diszesen terített asztal mellett és már megkezdte ebédjét. Zűrzavaros beszédet és tányérszögést hallott.

— Ki csöngetett? — kérdé a házi ur helyéről felemelkedve — Oh! Nikolajevits Lew! Kérem, tessék! bár kissé késő . . . no de az nem tesz semmit . . . éppen most ültünk asztalhoz.

Kustakow kiegyenesedett és büszkén hátravetett fövel lépett a terembe. De itt valami retteneteset látott. Sina kisasszony

mellett ült kartársa, Tremblant, a francia nyelvmester. Ha ez észreveszi rendjelét, kellemetlen kérdéseivel örökre lehetetlenné teszi őt. Mit tegyen! levegye a rendjeit, vagy távozzék? De a rendjel kabátjához volt erősítve és visszavonulása most már lehetetlen volt. Hirtelen mellére nyomta tehát jobb kezét és mélyen hajlongott a társaság előtt. Azután az egyedüli szabad helyre, mely éppen a francia kartársával szemben volt, leült anélkül, hogy bárkinek is kezet nyújtott volna.

— Bizonyára be van csipve egy kissé — gondolta Spitskin, nem tudva — Kustakow különös modorát másra magyarázni.

Midőn a levest elébe tették, balkezébe vette a kanalat. De észébe jutott, hogy jól nevelt ember ezt nem teheti. Tehát inkább nem is eszik. Igen! . . . azt mondja, hogy már ebédelt. — Nagybátyámnál voltam látogatásban . . . Clew prépostnál . . . éppen — ebédelt . . . engemet is কিনált . . .

Kustakow dühös volt és tantalusi kinkokat szenvedett: a leves pompásnak látszott

Az angol király betegsége.

Londonból egyre komolyabb hírek érkeznek. A hivatalos táviratok még egyre szépitgetni iparkodnak ugyan az igazi helyzetet, de az angol forrásból érkező hitelt érdemlő magánjelentések nagyon komolyan tüntetik fel VII. Edvárd király állapotát. Ennek tragikus sorsa iránt mély részvét mutatkozik világszerte. A koronázás egyelőre bizonytalan időre van elhalasztva, de senki sem tudja, meg fogja-e élni VII. Edvárd koronázását. Londonban mindenki azt hiszi, hogy a canterbury érsek alig lesz abban a helyzetben, hogy feltehesse Edvárd fejére az angol koronát.

Sajátságos körülmények igazán tragikus alakká tették az angol királyt. Mindig életvidor herceg volt, kit Európa első divatvállérjának ismert el. Már mint, öreg ember foglalta el ősei trónját. A trónörökös mindig fiatalnak érezte magát, mint király egyszerre aggastyán lett. Csak nagy önfeláldozással tudta már az utolsó napokkal járó nagy reprezentációs feladatokat teljesíteni, de még mindig reménykedett abban, hogy a koronázás pillanatát elérheti. Most lázas fájdalomtól gyötörtén hever betegágyában és talán arról az arany koronáról álmodozik, mely után evtizedekeken át sovárgott . . .

Az angol király betegségének és a koronázás elhalasztásának újabb részleteiről érkezett táviratainkat itt adjuk:

A kopenhágai udvarhoz a legpezsimisztikusabb hírek érkeznek a király állapotáról, Alexandra királyné állítólag azt táviratozta, — hogy a katasztrófa minden pillanatban béallhat. Itteni udvari körökben tudják, hogy a király rákbetegségben is szenved.

A tegnapi este tartott minisztertanács már a király halálának eshetőségével foglalkozott és megállapította az ezen esetben szükségessé váló teendőket. Hire jár, hogy a miniszterek a királynak azt ajánlották, hogy a betegágyban privátim koronáztassa meg magát. Az udvar azonban ehhez a javaslatához nem járult hozzá. Azt is kolportolták, hogy a király le fog mondani a walesi herceg javára, akit azután nyomban megkoronáznak.

A király aggasztó állapota és a koronázás elhalasztása rendkívül módon depri malta a lakosságot. A biztosító társaságok kára a koronázás elhalasztása következtében több mint egy millió font sterling. A kiskereskedők nagyrésze a koronázás elmaradása valóságos katasztrófa.

Ferencz Ferdinánd trónörökös ma ki séretével együtt hazautazott Londonból Bécsbe. Elutazása előtt a Buckingham palotába hajtattott s tudakozódott a király hogyléte felől. Ott azt a felvilágosítást nyerte, hogy a király az éjszakát nyugtalanul töltötte s csak reggelfelé pihent egy keveset. A kezelő orvosok jelentése szerint a gyógyulás tolyamata kielégítő és ez időszert semmi nyugtalanító tünet nem mutatkozik.

Ő felsége a király, mint Bécsből jelentik, megbízta Monarchiának londoni nagykövetét, hogy Edvárd király állapotáról napoként tegyen jelentést.

Haladunk.

Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja hazafiai lelkesedéstől áthatott szép meghívóban kéri városunk művelt közönségét f. hó 29-ére értekezletre a város székháza nagytermébe, a süket-némák érdekében. Ime az idők forgandósága. A város

és megye adminisztrációja ezer baja mellett ráér, időt szakít ily nemes eszme propagálására. mert nem meríti ki őt a rideg számító korteskedés, hanem így vél üdvösebb, hasznosabb szolgálatot tenni a közügynek.

Jól van ez így! Hódolattal hajtjuk meg e téren zászlónkat mi! Miénk legyen az első szó nemes buzgalma dicsőítésében, mert e téren egyek vagyunk, együtt érzünk vele.

Szép és dicső az eszme, melynek szolgálatába szegődött; azoknak lájdalmát enyhíteni, szenvedését türethetővé, szerencsétlenségét elviselhetővé tenni, kik önhibájukon kívül csupán a természet örök kifürkészhetlen végzete által váltak nyomorékokká.

De jó és hasznos téren is mozog a főispán, midőn ezen ugyszólván terhetnyűgét a társadalomnak hasznosítani törekszik, mert ez az igazi társadalmi politika a szebb, nemesebb követendő fajtából, amely téren a mi támogatásunkra mindenkor bizton számíthat.

A süket-némák oktatásának fontosságát felebaráti humanitarius szempontból méltatni gyengének érzem magamat; de a statisztikából nemzetgazdasági fontosságot feltüntetni megkísérlem.

A statisztika szerint az európai államokban 10--20 süket néma esik 10,000 lakosra és így hazánkban 20-tól 40,000-ig váltakozik ezek száma. Ha ezeknek nevelése tanításáról nem gondoskodunk, ugyis ezek legjobb esetben is kitarítottjai vagy improductiv elemeivé lesznek a társadalomnak; de ugyancsak a statisztika szerint igen gyakran elvadulva nagyon veszedelmes fekélye ivé islesznek, melyek a vagyon és életbiztonságot veszélyeztetik, károsak. Husz-negyven ezer lélek fentartása naponta csak 1 koronával számítva csaknem 1 1/2 millió korona teher a társadalomra; de kétszer akkora a nemzetgazdasági vesztesége hazánknak, ha tekintetbe vesszük, hogy ez egyének kioktatva legalább 2 korona ára munkát produkálhatnának naponta egyénenkint hazánknak valamely productió gazdasági ágában.

A nemzet 3 millió koronát veszít tehát munkában, a társadalom pedig 1 1/2 milliót pocskol fentartási költségben, összesen 4 1/2 millió a nemzeti vagyon károsodása, eltekintve a mérhetetlen erkölcsi kártól. A süket-néma oktatás megvilágítására, de még inkább hazánk elmaradottságának e téren illusztrálására álljon itt Európa statisztikája, ami az igen előkelő szaktekintélyek, tanárok összeállították.

Ország	Lakosság	Süketn.	Iskola	okt. nyer.	Tanár	%
Német	47.000000	34.000	98	6200	610	19
Francia	37.000000	30.000	69	3525	385	41
Angol	35.000000	22.152	36	2908	240	43
Olasz	29.000000	45.286	35	1500	?	40
Osztrák	38.000000	30.000	24	1550	122	78
Orosz	86.000000	90.000	15	1000	?	97
Spanyol	17.000000	12.000	7	2000	?	83
Scandin.	70.000000	5800	21	1300	?	14
Portugal	5.000000	2000	2	970	4	97
Schweiz	2.850 000	2000	13	400	45	20
Hollandia	4.400000	1660	3	492	46	1
Belgium	5.700000	3000	11	1000	90	17
Dánia	2.000000	1600	4	288	?	7

E szamoszlop a legékesebben szól a mai nap a kezdeményezett intézmény fontos elodázhatatlan volta mellett ha tekintetbe vesszük, hogy a kis Holandia 5 millió lakosával 3., Belgium 6 millióval 11., Dánia 2 millióval 4 iskolát tart fenn és mi horribile dictu eddig csak két intézettel bírnak csaknem 20 millió lakosságunkkal szemben.

Az ily közszereplést a felebaráti szeretet ily megnyilatkozását mint azt vasárnap reméljük láthatni lelkes örömele fog eitölteni mindnyájunkat és hódoló tisztelettel mi fogjuk mélt. Puky Gyula főispán és munkatársainak a dicsőség palma ágát nyújtani.

Tartsa meg őt a magyarok Istene e jó uton, melyen haladva mi hamarabb rá kell akadnia a vakok intézetének nem kevésbé fontos és elodázhatlan szükségességét.

Burger Péter dr.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

Debreczen szab. kir. város törv. hatósági bizottsága ma rendes bizottsági közgyűlést tartott. A közgyűlésnek 55 tárgya van, melyek között nem egy a nagyfontosságú tárgy s ez vonzotta a városatyákat oly szép számmal a közgyűlésre.

Már 9 óra előtt nagy számban voltak jelen s mikor 1/4 10 órakor elnöklő Puky Gyula főispán a közgyűlést megnyitotta, mintegy 100 városatyá volt együtt.

A gyűlés lefolyásáról különben a következő tudósítás számol be:

Kevéssel 9 óra után nyitotta meg Puky Gyula főispán a gyűlést. Első tárgy a polgármesteri jelentés felolvasása volt a márczius és április hónapokról. A gyűlés a jelentést tudomásul vette.

Freund Jenő dr. a napirendhez szól. Nem látja a tárgysorozatban azt a felebbezést, melyet Hajdu Gyula tanácsnok adott be a szeskereskedés ügyében. Reméli, hogy ennek a felebbezésnek nem lesz az a sorsa, mint sok másnak, t. i. nem vész el a polgármester fiokjában.

Simonffy polgármester válaszol az interpellációra. Bejelenti a közgyűlésnek, hogy a felebbezés tárgyalás alatt van s a tanács a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti.

A választ tudomásul veszik. Az új ker. miniszter Láng Lajos leiratát, melyben tudatja a várossal miniszterre történt kinevezését, a gyűlés tudomásul veszi.

Darányi miniszter köszönő iratát azért, mert a város oly szívesen fogadta az angol gazdákat, tudomásul veszik.

A belügyminiszter leiratát, melyben jóváhagyja a közgyűlés ama határozatát, hogy a közgyűlések jövőben délután tartassanak tudomásul veszik, valamint azt is, hogy a rendes közgyűlések számát hétben állapítja meg.

A gyámpénztári tartalék alap hovaforrásáról szóló belügyminiszteri leiratot a gyűlés tudomásul vette.

Vecsey Imre referálta a belügyminiszter leiratát, a mely a rendőrsparancsnokok és közrendőrök fizetését kimondó közgyűlési határozat megsemitéséről szól. A közgyűlés a leiratot tudomásul vette. A rendőrséggel kapcsolatosan került sorra a csendőrségügye. Szabó Kálmán ismertette az ügyet. A külterületet már átvette a csen-

dőrség, működését már meg is kezdte. Jelentését tudomásul vették.

Az egyesadói felszólamlási bizottságba két tagot kellett választani. Ennél a pontnál egy kis parás vita kerekedett. A tanács Nemes Kálmánt a vén Dégenfeld házárt és Horváth István — az ellenzék pedig Juhász Ignácot és Horváth Istvánt ajánlotta.

Puky Gyula: Ha ajánlat tétetik újabb jelölésre az csak titkos szavazás útján történhetik meg.

Kovács József: A szokás ellenkezőt mond felállással is lehet szavazni.

Puky Gyula: A szabályrendelet ezt bátorozottan előírja — hogy a szavazás csak titkos lehet. Elrendelem a titkos szavazást. A küldöttség elnöke Kemény Mór dr. tagjai Kecskés Géza és Szikszay Szabó József jegyző Tóby Elek.

A szavazás eredménye a következő lett.

Juhász Ignácra esett 60, Nemes Kálmánra 40 szavazat, így ők választották meg rendes és Horváth István póttagnak.

A tanács jelentést tesz, hogy a Ludovika akadémián a város alapítványi helyére első sorban Szinay Istvánt, másodsorban Kaffka Károlyt ajánlja.

K. Tóth Kálmán azt ajánlja, hogy a város joga a katonasággal szemben feltétlen érvényesüljön, csak egyet ajánljon.

Oláh Károly magyarázattal szolgál, hogy jogbitorlásról szó sincs, ellenkezőleg több jogot gyakorlunk.

Kovács József igazat ad Tóth Kálmánnak ha egyet mutatnak csak be, ezzel azt dokumentáljuk, hogy jogunkat feltétlen érvényesíteni akarjuk. Ajánlja, hogy csak Szinayt terjesszék fel egyedül, ha ő nem vállik be, akkor természetes, a további intézkedés joga megmarad a városnak.

Oláh Károly felszólalása után megejtik a szavazást. A tanács javaslatát a többség elfogadja.

Nagyvárad törvényhatósága megkereste a várost, ő is írjon fel a képviselőházhoz az önálló vámterület érdekében. A közgyűlés a tanács javaslata értelmében elhatározta, hogy az önálló vámterület érdekében szintén felír a képviselőházhoz.

Arad sz. kir. város köriratát, hogy Debreczen is sürgesse meg Kossuth Lajos szobrának felállítását Budapest székesfőváros törvényhatóságánál, olvasta fel ezután Komlóssy Arthur.

A városi tanács azt javasolja a közgyűlésnek, Debreczen szintén sürgesse meg a szobor felállítását. A közgyűlés elfogadja tanács javaslatát.

Varga Lajos dr. és társainak indítványát tárgyalta ezután. Az indítvány ösmertes. Azt ajánlják Debreczen törv. bizottságának, hogy Kossuth Lajos születésének 100 ik évfordulóját a törvényhatóság a város közönségével együtt ünnepelje meg.

A tanács — mint azt már jeleztük — javasolja a közgyűlésnek, hogy a törvényhatóság a közönséggel együtt ünnepelje meg Kossuth 100-dik születés napját; az ünnepély tervezetere, részleteinek megállapítására a polgármester esetleg helyettesének elnökletével bizottságot küld ki.

Varga Lajos dr. örömmel hallotta a tanács hazafias határozati javaslatát s az előismerés adóját rója le a tanácsnak e hazafias szellemtől áthatott cselekedetéért. A tanács határozati javaslata méltó Kossuth Lajoshoz, e város díszpolgárához, méltó e város hazafias közönségéhez is.

A közgyűlés e yhangulag nagy lelkesedéssel elfogadta a tanács javaslatát.

A rendező bizottságba beválasztottak: Bakonyi Samu, Dobieczy Sándor, Benedek János orsz. képviselők, Szabó Kálmán, Varga

Lajos, Mayer Emil, Kovács József, Váczy János, K. Tóth Kálmán, K. Tóth Sándor, Zádor Lajos, Kertész János, O. Végh János, Szentesi János, Kulesár Endre, Kocsár Gábor. A tanács azt javasolja H.-M.-Vásárhely megkeresésére, hogy ne lépjen be tagul az egyesületbe, mert már két ilyen egyesületnek tagja.

Ferenczy Gyula nem fogadja el a tanács javaslatát.

Sárváry Gyula főorvos szintén azt javasolja, hogy lépjen be a város tagul.

A közgyűlés néhány szótöbbséggel a tanács javaslatát fogadja el.

Komlóssy Arthur főjegyző a tanács nevében jelentést tesz arról, hogy a város szervezeti szabályzatának átdolgozására vonatkozó munkálatok folyamatban vannak. A tanács jelentését tudomásul veszik. Egyidejűleg javasolja a közgyűlésnek, hogy szeptember hóban tartandó rendkívüli közgyűlésen tárgyalják.

Freund Jenő dr. tudomásul veszi a jelentést, de azt nem veszi tudomásul, hogy a szeptemberi közgyűlésen tárgyalják. Indítványozza, hogy a közgyűlés a szervezeti szabályzat átdolgozásánál működő bizottságba szintén küldjön ki tagokat.

Puky főispán felvilágosító szavai után a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadja.

Komlóssy Arthur főjegyző jelentését olvassa fel Oláh Károly, melyben jelentést tesz arról, hogy a polgármesterek legközelebbi kongresszusa itt lesz. Kéri ennek tudomásul vételét. A közgyűlés tudomásul veszi a jelentést.

A gyampénztár 1901. évi mérlegét mutatja be a tanács. Tudomásul veszik.

A tanács betérjeszti a gázgyár 1901-ik évi zárszámadást s kéri tudomásul vételét.

Hauer Bertalan kéri a világitási árak leszállítását és a felügyelőbizottságba olyan tagok beválasztását is, kik fogyasztók.

Kola János ezidőszent még nem tartja helyesnek a gázárak leszállítását, mindaddig míg a kiépítés nincs befejezve. Igenis le kell szállítani, ő is emellett van, de csak fokozatosan javasolja az árak leszállítását.

Debreczeni Jenő légszuszgyári igazgató szolgál felvilágosítással. Az országban Budapest után Debreczenbe kerül egy a gáz, mint a felszerelés a legolcsóbb. A város nem akar hasznót a felszereléseknél.

Puky Gyula azt ajánlja, hogy a gázgyár üzleti szabályzatában szó lesz az árakról, akkor tárgyalják.

A közgyűlés így határoz.

A zárszámadást tudomásul veszik.

A párisi világitás költségeinek elszámolásával kapcsolatosan a tanács javasolja, hogy 2000 korona a mezőgazdasági kiállítás rendezésére fordíttassék. A közgyűlés tudomásul veszi a jelentést.

A tanács jelentést tesz a régebben eszközölt, de ki nem fizetett nyomtatványok összegéről s kéri az összegek törlesztését, mert azok behajthatatlanok.

A tanács javaslatát elfogadják.

Az epreskerti faraktárnak 1900 évi számadását a gyűlés tudomásul veszi s a felmentvényt a faraktárnak megadja.

Két elidegenítés felett ejtették meg ezután a névszerinti szavazást.

A bizottsági tagok abszolút többsége nincs jelen, legközelebbi közgyűlésen ejtik meg a névszerinti szavazást.

Egy számvéveségi számtiszt és egy házipénziári számtiszt választása következett ezután. A számtiszt állásra közfelkiáltással **Sipos Gyulát** választja meg a közgyűlés.

Egyházi pénztári tiszti állásra a közgyűlés **Mihalovits Gyulát** a másikkra **Sindler Ferenczet** választották meg.

A közgyűlés folytatását holnapra halasztották.

NAPI HIREK.

A margittai választás.

A mostanság oly sokszor emlegetett margittai kerületben tegnap történt meg a választás, melynek az eredménye a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt diadalát jelenti.

Szathmári Mór és Örley Kálmán állottak egymással szemben mint jelöltek és az elnök este 6 órakor a polgárság leirhatatlan örömrivalgása közt hirdette ki, hogy Szathmári Mór, a függetlenségi és 48-as párt jelöltjét 1478 szóval választották meg a kormánypárti Örley Kálmán 794 szavazata ellenében, úgy hogy tehát Szathmárinak 684 többsége volt.

A választásról, mely a legnagyobb nyugalomban és rendben folyt le, a következő tudósítást kapjuk:

A margittai kerület számos távoleső községeiből már tegnap délután elindultak Szathmári Mór választói, hogy idejekorán a választás színhelyén legyenek. Zeneszóval jelöltjük lelkes éltetésével vonultak fel a függetlenségi választók s első pillangtra mindenki láthatta, hogy Szathmári Mór tulnyomó többséggel veri le a kormánypártot.

A választási helyiséget a községen kívül a margittai, terebesi-ut melletti nagy réten egy rögtönzött sátorban rendezték be, amely a két szavazat szedő küldöttség részére két helyiségre van felosztva. A katonaság 20 lépésnyi tavalságra körülzárta a szavazatszedő helyiséget s az odavezető utakon is kordont vont. Reggel 7 órakor felállították a katonai kordont. 8 órakor a választási elnök a szavazó helyiségbe ment s feleltette a bizalmi férfiakat és a személyazonosságot igazoló hatósági személyeket, 8 órakor az elnök megnyitotta a szavazást.

Zuhogó esőben állandóan nagy lelkesedéssel csapatosan jöttek a Szathmári választói az urna elé. Bakonyi Samu, Pap Elek, Barta Ferencz, Gál Sándor, Lengyel Zoltán, Molnár Ákos és Nessi Pál függetlenségi képviselők kísérték fel a függetlenségi szavazókat, a kiknek táborában gyakran felhangzott éljenzéssel a Szathmári neve.

Délelőtt tizenegy óráig:

Szathmárra leszávozott 252 választó.

Örleyre „ 196 „

Délután egy óráig:

Szathmárra szavazott 686 szavazó.

Örleyre „ 192 „

Délu án három óra: Szathmári többsége egyre növekszik. Többsége immár háromszázon felül van. A hátralevő községek szavazói szintén függetlenségi pártiak. Örley elutazott Margittáról.

Délután öt órakor a választás elnöke kitűzte a zárórát.

Hat óráig összesen beadtak 2272 szavazatot, ebből Szathmárra 1478, Örleire 794 szavazat esett s így Szathmári Mór függetlenségi pártit választották meg 684 szótöbbséggel a margittai kerület képviselőjévé.

Rehabilitált segédjegyző.

Munkácsi József h.-hadházi segédjegyzőt a mult év folyamán a debreczeni kir. törvényszék váltóhamisítás és sikkasztás miatt 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte a miatt, mert Hadházi István és neje Berek Juliánna nevére egy 350 frtos váltót hamisított, a h.-bőszörményi részv. társulati takszámoknál azt leszámitoltatta és annak

értékét elsikkasztotta. A kir. ítélőtábla a tegnapi nap folyamán tartott felebbviteli fő tárgyaláson a meghurcolt segédjegyzőt teljesen rehabilitálta, s Munkácsi Jozsefet, dr. Dóczy Emil védő összes érveit elfogadva — felmentette a súlyos vádak alól. Az ítélet jogerős. Hadházon bizonyára nagy örömet fog okozni a népszerű segédjegyző rehabilitálása.

Rajzkiállítás a főreáliskolában.

Az állami főreáliskolában, minden évben, az idén is rajzkiállítás zárja be a nyilvános vizsgálatok hosszú sorát. A rajzok két termet is megtöltenek, mert külön helyen csoportosítatnak a szabadkézi és ismét külön helyen a mértani rajzok. A nagyszámú rajzok között, nemesak tanulságos munkákat találunk, hanem olyanokat is, melyekben gyönyörködhetünk és melyek egyrészt fejedező tehetségekről tanuskodnak, másrészt azt a bizonyítják hogy a debreczeni állami főreáliskolában szakavatott kezek irányítják a rajztanítást. — A rajzkiállítás ma és még holnap, délelőtt nyitva van; megtekintését melegen ajánljuk a szülek és érdeklődő közönség figyelmébe.

Panaszos levél.

Vettük az alábbi, nem is nekünk szóló sorokat, melyeket ajánlunk azok figyelmébe kiknek czimazva van. — Ime a levél:

Debreczen sz. kir. város tek. Tanácsához!

Egy igen különös anomália megszűntetésére bátorodom ez uton felhívni a tek. városi Tanács figyelmét.

Nevezetesen mai nap délelőttjén egy a házipénztárnál teljesítendő fizetés eszközése czéljából előzőleg azonban a fizetendő összeg számfejtése miatt a városi számvévi hivatalnál, majd később a házipénztárnál megjelentem, azonban minkét helyen egyértelműleg azon választ nyertem, hogy sem a fizetendő összeg számfejtése, sem pedig annak a házipénztárba leendő befizetése a közgyűlés miatt nem lehetséges.

Tekintettel arra, hogy tudtommal sem törvényben, sem miniszteri rendeletben, sem városi szabályrendeletben a közgyűlési nap hivatali szünnapnak kimondva nincsen és nem is lehet, nagyon 'urcsának kell találnom, hogy a városi hivatalokkal való érintkezés a közgyűlés miatt lehetetlen.

Ha akár a főszámvévi ur, akár a házipénztárnok ur, esetleg a közgyűlésnek adandó felvilágosítás adása czéljából a közgyűlésen el is van foglalva, bár inkább az önbizalom megszavazása czéljából időznek ott, akkor a nagy közönség részéről úgy hiszem, méltányos kívánság az, hogy akár helyettes, akár más uton gondoskodás történjék e tekintetben, hogy a nagyközönség a városi hivataloknál dolgát végezhesse, mert „nem a közönség van a hivatalnokokért, hanem a hivatalnokok a nagy közönségért.

Debreczen, 1902. június 26.

Egy ügyes-bajos.

Pallay Lajos állapota.

A szerencsétlen Pallay-Weiszlovits párbaj óta Pallay Lajos állapota tudvalevőleg állandóan javult, úgy hogy néhány nappal ezelőtt már ki is kocsizott. Állapotában most ismét komplikáció állott be, amely bár nem fenyeget veszedelemmel, a gyógyulás folyamatát meghosszabbítja. A lövés által okozott sebesatorna ugyanis megszűnt, aminek következtében a gennyedés

megrekedése állhat elő. Ezt megakadályozandó, a löcsatorna kiszélesítése vált szükségessé, vagyis Pallayt megoperálják.

A függetlenségi kör

Által f. június hó 16 én tartott tánczvigalom alkalmából a kör ház alapja javára Dr. Löffkovic Márton ügyvéd utólagosan 20 korona azaz Husz koronát adományozott fogadja érte a kör elnökségének hálás köszönetét.

Eltűnt hadnagy.

A konstantinápolyi diplomácia körében nagy nyugtalanságot okoz — mint egy távirat jelenti — a konstantinápolyi angol állomáshajó Baig nevű hadnagyának rejtelmese eltűnése. A hadnagy tegnapelőtt kísért a Boszporus kisázsiai oldalára, és azóta eltűnt. Csendőrség és matrózok keresésére indultak, de eddig nem akadtak a nyomára. Az a feltevés, hogy rablók fogták el, akik váltságdíjat akarnak kicsikarni, de nem igen valószínű, hanem inkább hihető, hogy mohamedán emigránsok megölték és kirabolták. — Az angol nagy követség a Jildiz-palotában a portánál erélyes lépéseket tett ebben az ügyben.

A bíró ur felesége

czimü közleményünkre vonatkozólag, amelyet egyik nagyváradi lapból vettünk át, Balogh Zsigmond úrtól az alábbi nyilatkozatot kaptuk, amelynek szíves készséggel adunk helyet:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja f. 121-ik számában tudtom nélkül megjelent, s személyemet is érintő közleményre vonatkozólag helyreigazításképpen méltóztassanak közölni hogy:

A magyar ipar érdekében irt eme közlemény egy részében téves információ alapszik, bár honnan került is — mert a nmélt. igazságügyminiszter ur szerint az iparral való foglalkozás senkit se disqualificál, egy bíró előléptetésének nem szolgálhat akadályul nézete szerint azon körülmény, ha például a neje iparral foglalkozik. Így nyilatkozott nekem a kegyelmes ur nem régen kihallgatásom alkalmából s eme nézetének bizonyítása végett hivatkozott arra, hogy az ő saját fia is egy nagyobb gyárban van alkalmazásban.

Az én érdekeimnek éppen nem használó közleménnyel szemben, tartoztam ezen helyre igazítással, a kegyelmes ur korrekt felfogásának és az igazságnak. Debr. 1902. Jun. 26. tisztelettel Balogh Zsigmond aljárásbíró.

Kérelem a közönséghez.

A nagyerdei park a melyet a város a közönség használatára tart fenn, az utóbbi időben érzékenyen meg lett károsítva az által, hogy a kiültetett fenyők és rózsafákból a thujákból nagyobb mennyiséget gyökerestől kihuzva ismeretlen tettesek elvittek. — Miután a parknak fentartása évenként tetemes költségbe kerül és több felügyelő személyzetet tartani nem lehet, a jelenlegi személyzet pedig a park nagy terjedelménél fogva mindent ellenőrizni nem tud, azon kérelemmel fordulok a közönséghez, hogy a nagyerdei parkban esetleg tapasztalt virág

szaggatást, disz növények rongálását, kint az erdőben pedig a gyermekek által a madár fiaknak a fészkekből való elszedését megakadályozni s ha lehetséges az erdőhivatalnál a Nagyerdő bejelenteni sziveskedjék. Török Gábor erdőmester.

A tisztviselők önszegélyző egyesületének

Tagjait ez uton van szerencsém értesíteni, miszerint a tagok kényelmére való tekintetből 1901 évi február hó 1-én életbe léptetett, ez évi márczius 1-én azonban beszüntetett azon intézkedés, hogy az alaprészek, törlesztések, kamatok stb. Szabó Lajos tagtársunk által minden hó elején a pénztárba való beszolgáltatás czéljából összeszedettek: e f. évi jul. hó elsejével ismét érvénybe helyeztetik s annak végrehajtásával fentebb nevezett tagtársunk bizatott meg, ki is idevonatkozólag írásbeli meghatalmazással látatott el. Debreczen, 1902. június 25 én, Oláh Károly, igazgató.

Siketnémák oktatása.

Puky Gyula főispán elnöklete alatt e hó 29 én délelőt 11 orakor tartatik meg a városháza nagy termében azon értekezlet melyen a hajdu megye és Debreczenben levő tanköteles siketnémák oktatása czéljából létesítendő iskola ügyben állapittatnak meg a szükséges előintézkedések. — Ezen értekezletre Hajdu varmegye és Debreczen város intelligens hölgyei es férfiai az e czélból kibocsátott „Felhívás”-sal meghívtak. A szervezés előleges munkálatait teljesítő bizottság ez uton kívánja értesíteni a két törvényhatóság területén lakó, — az ügy iránt érdeklődő hölgyeket és férfiakat kik a jelzett értekezletre elnézésből, hibás kézbesítés vagy bármi más okból meghívást nem kaptak volna, hogy megjelenésük igen szívesen fogadtatik.

Elveszett.

Egy fekete vizsla mellén fehérholtal a vizsla „Szultán” névre hallgat a megtaláló kéretik kellő jutalom mellett az I-ső ker. rendőrkapitánysághoz leendő beszolgáltatása iránt.

Nyilatkozat.

Meggyőződtem a szolyvai és luhi Erzsébet viz jótékony hatásáról, mit veszélyes tudóbajom után való kuraként használok. Vedress Gyula, az Orsz. Színészgyes. titkára Bpest.

A szolyvai ásványviz kítő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

A megvert tanító ügye.

— Levél a szerkesztőhöz.* —

A szombati lapok révén az egész országban szárnyára kelt a hír, hogy a bpesti kir. ítélőtábla felmentett egy apát, ki felfofozta a fiával kegyetlenkedő tanítót és a hír révén egyuttal bevezett a köztudatba a bíróságnak az az állítólagos jogerős határozata is, hogy a tanító hatósági személy-

*A „Magya Szó”-ból.

nek nem tekinthető és hogy a gyermekeket testi — fenytékekkel sújtani nincsen joga.

A lapok mindegyike feltűnő helyen közölte ezt a hirt, a közönség pedig szél-tében-hosszában tárgyalta az esetet, mint a „tanbetyárság” végítéletét s azt hiszem, nem egy apa köpdösi immár a markát abban a kéjes tudatban, hogy ezentul milyen röviden fog elbánni a gyermekei rémével: a tanítóval.

En, amikor a hirt a lapokban olvastam, boszankodtam ugyan azokon a szemenszedett valótlanosságokon, melyektől a közlemény hemzsegett, de aztán nem gondoltam többé rá. Mikor azonban több oldalról hallottam, hogy az emberek milyen mohón ragadták meg azokat a valótlanosságokat, amelyek a hirben foglaltak és mennyire veszélyes okulást merítettek az állítólagos precedensből, megütköztem a dolgon és megütköztem különösen azon, hogy egyesek felületessége, vagy talán éppen szándékossága milyen kiszámíthatatlanul sok kellemetlenségnek teheti ki a hiszekeny ujságolvasó közönséget.

Nem tudom kitől kapták a lapok értesüléseiket, abgbanem olyan valakitől, aki csak a védőbeszédet hallotta, az ítélet megokolását azonban nem; mert azt semmiféleképpen sem tetelezhetem fel, hogy a védelem iparkodott volna a maga álláspontját a nagy nyilvánosság előtt így fixírozni s annak a sikerét így kiszínezni. Ámde barhonnán ered a hir, megérdemli az illetékes tényezők figyelmét ez a jelenség annak a megállapítása czéljából, hogy mi módon kerül a nyilvánosság elé a közönséget ennyire megtévesztő és bátran mondhatom hatásában könnyen végzetessé válható valótlan közlemény.

Mert a mi a hirben a királyi tábla határozatának megokolására vonatkozik, nevezetesen azon elvi jelentőségű megállapítások hogy az állami és községi tanító nem közhivatalnok, illetve hatósági közeg; hogy továbbá a tanító testi fenytékek alkalmazásával hatáskörét lépte volna túl, — a tábla határozatának megokolásában egyáltalában nem foglaltatik benn, ilyen elvi kijelentéseket a szóban forgó ügyben a Tábla egyetlen szóval sem tett, hanem fölmentette a vádlottat minden további megokolás nélkül azon okból mert a tett elkövetése idejére nevezve megállapította a büntetőjogi beszámíthatatlanságot.

Azon a napon, amikor a tábla a szóban forgó ügyet tárgyalta, én ugyanazon tanács mellett közvédő voltam. Élenk figyelemmel kísértem az egész ügyet, a vad és védelem álláspontját és tényként kell konstataálnom, hogy az az álláspont, melyet a hirlapi közlemény a Táblának tulajdonít, a védelemnek az álláspontja volt, melyhez — habár nyiltan nem is — de a közvédő előterjesztése is csatlakozni látszott. De éppen azért, mert a tárgyaláson mint közfunkcionárius jelen voltam, kötelességemnek tartom a nyilvánosságot felvilágosítani arról a könnyen végzetessé válható tévedésről, melybe a szóban forgó hir folytán esett és arról a nyilvánvalóan éppen ellenkező álláspontról, amelyet a tábla az adott esetben elfoglalt.

A midőn ugyanis az elnök a vádlott és védő által is kétségkívül jól kiérdemelt felmentő ítéletet kihirdette, annak megokolásaképpen ezt az egyetlen kijelentést tette: „az ítélet indokolása a bünvádi perrentartás 385. §-ának 1. pont c) bekezdésén alapszik.”

A törvény ezen szakasza a beszámíthatatlanság okából való felmentését állapítja meg, vonatkozással a büntetőtörvénykönyv 76. §-ára.

Nezzük most már az esetet a táblai ítélet szempontjából.

A törvényszék bűnösnek találta a vádlottat a hatóság elleni erőszak vétségében és ezért három hónapi fogházra ítélte. A tábla ugy találta nyilvánvalóan, hogy egy influenzában fekvő és a gyermekén eset sérelem miatt felindult apát szabadságvesztés büntetésre itélni méltánytalanság volna; ezek a körülmények oly nyomatékosan enyhítők, hogy a jogérzet mást, mint pénzbüntetés kiszabását, meg nem engedti. Ámde az adott esetben ez csak olyképpen lehetett volna, ha a tábla elfogadja azt az álláspontot, hogy a tanító nem közhivatalnok és közönséges becsületsértést állapít meg. A tábla ezt nem tette, nyilvánvalóan azért, mert tenni nem akarta, hanem e helyett a nagyon is nyomatékos pszichológiai enyhítő körülmények alapján a vádlott beszámíthatatlanságát állapította meg és inkább felmentő ítéletet hozott, semhogy szabadságvesztés büntetés szabjon ki a vádlottra — mivelhogy a bűnösség megállapítása esetén figyelemmel arra, hogy a tanító igen is közhivatalnok, más büntetés kiszabása lehetetlenség lett volna. Ime: a fölmentés a legeklatánsabban bizonyítja a tábla álláspontját, amelyről külföldben az ítélet megokolásában — mint már említettem — szó sincs.

A kérdéses közlemény tehát igen veszedelmes megtévesztést foglalt magában, mert szemben azzal a köztudatba átment joggyakorlattal, mely eddigelé a tanítót hatósági közegnek minősítette, azt a hitet hinti el a közönségben, hogy a tanítón ejtett sértések és erőszakoskodások most már csak a becsületsértés enyhe büntetőjogi elbirálása alá kerülnek; tápot ad annak a tanítóellenes mozgalomnak, melyet nemrégiben olyan mesterégesen szoritottak; s végül felbátorítja azokat, kik a „tanbetyárok” létezésében hisznek, arra, hogy kövessék egyes publicisták azon eléggé nem rosszalható tanácsát, hogy az apa verje el a gyermekeket testileg fenytő tanítót. Milyen könnyen is találhat termékeny talajra ez a tanács, ha öt pengőforintokért amugy Isten igazában helyben lehetne hagyni a padegógia jámbor apostolait!

Csakhogy, ismétlem, a tábla nem tért el az alkalommal sem az eddigi helyes es törvényes judikaturáról, amely szerint a tanító hatósági közeg; nem tette azt a kijelentést sem, hogy a testi fenytékek alkalmazó tanító hatásköri túllépést követ el, a minélfogva nem is helyezkedhetett szembe semmiféle miniszteri rendelettel, eltekintve attól, hogy a közhivatalnoki minőség megadása miniszteri rendeletben alig lehetséges, mert az csak törvény és indokolt törvény-magyarázat alapján fejlődött joggyakorlatban lelheti halálát.

Tudtommal a tanító közhivatalnoki minőségét sem állapítja meg semmiféle miniszteri rendelet, hanem a bíróságok gyakorlata állapította ezt meg a törvény helyes alkalmazása útján.

A nagyközönség, mely a szóban forgó hirt oly mohón élvezte, helyesen teszi, ha e tájékoztatást tudomásul veszi, akiket pedig az ilyen megtévesztő közlemények közzétételének megakadályozási joga illet, azoktól viszont a közönség várhatja el joggal, hogy kimélgék meg hasonló kellemetlen illuziókeltéstől.

Dr. Balog Imre.

Rendőrök a vivóteremben.

Megakadályozott párbaj.

Az igazságügyi miniszter újabban ismét két államfogyot utalt be a szegedi uri fogházba. Párbajra való kihívásért és a kihívás elfogadásáért ítélte el őket a nagy-

becskereki járásbíró. Ezért kaptak aztán fejenként egy-egy napi államfogház büntetést.

Érdekes az egész históriája ennek a megnem történt párbajnak. Néhány héttel ezelőtt, amikor megeseit, egész Nagybecskerek beszélt az esetről A história ez:

A nagy becskerekai közigazgatási tanfolyam bennlakó növendékei nagyon rossz néven vették Waszielevics László tanfolyam hallgatótól, hogy a közös ebédnél mindig legelsőnek nyul a tábla. Egyszer aztán elhatározták, hogy ebéd alatt szóva teszik a dolgot és figyelmeztetik az illemlre Waszielevicsét.

Az ebédlőben körülhordozták az ételleket és Waszielevics elsőnek nyult a tábla. Egy magyar fiu, Bobora Lóránd vállalta magára, hogy kioktatja az illemlre a szerb fiut. A mikor Waszielevics még a tábla a jó falatok után kotorászott, Bobora rea szólt. A szerb fiu a figyelmeztetésre magánkívül lett haragjában és nagy gorombaságokkal válaszolt.

Szó szót ért és a vége az lett a dolognak, hogy Bobora Lóránd arczul ütötte Waszielevicsét. A vad fiu erre villát ragadott föl az asztalról és rávetette magát társára, akit bizonyára össze is szurkál, ha ki nem szabadítja kezei közül.

A megpofozott közigazgatási tanfolyamhallgató természetesen párbajra hívta ki társát. Először azt követelte, hogy bocsánatkérésrel intezzek el az ügyet. Bobora kijelentette, hogy ő nem kér senkitől bocsánatot. A segédek erre megállapodtak a párbaj feltételeiben.

A kardpárbajnak másnap kora reggel reggel kellett volna megtörténnie. Azt megelőzőleg Waszielevics elfutott a rendőrségre, és Rajtor Oszkár rendőrfőkapitányt kereste. A mikor a főkapitány elé bocsajtották, elmondta, hogy másnap lenne a párbaja és arra kerete a főkapitányt, hogy akadályoztas sa meg a párbajt.

Reggel megjelentek a vivóteremben a segédek kíséretében a felek. Abban történt a megállapodás, hogy teljes kötések alkalmazásával első vérre megy a párbaj. A felek már a vetkezéshez fogtak, a mikor hirtelen felnyílt a vivóterem ajtaja és rendőrök jelentek meg a teremben. Ezek aztán lefoglaltak a kardokat és a feleket feljelen-tették a járásbírószágnal.

A két közigazgatási tanfolyamhallgató a jövő héten vonul be büntetésének kitöltésére a szegedi államfogházba.

A közönség köréből.

A Sz. Anna utca elején, a város központjában van a legrégebb, tehát legkopottabb kövezet. De ennél még rosszabb és veszedelmesebb e szűk utca bátor kutyája.

A megyeház során felkubikolt koczka kövek után itélve a kövezeten segíteni akarnak, ha már a járdáját tatarozták. Reméljük, hogy nem csalódunk.

A kutya állapoton segíteni azonban kevés a kilátás, mert a nagyságával nő a hatalma. Hogy a kisebb kutyákon diadal-maskodik a Caesar, arról nem is szólunk, és e kutyát kutyába sem vesszük, de hogy felnőtt embereket borogasson, kivált ily szűk helyen, annak nem volna szabad megtörténnie. A minapában egy szegény asszonyt ugy leütött a labáról, hogy valamennyi zápfoga ott maradt a placzon.

Ha már van Állat védő egyesület (Á.V.E.) az emberről sem volna szabad megfeledkezni. Talán nem is volt elég, hogy a közali Varga utcán egy veszett eb négy gyermekét megmárt? Csodáljuk, hogy itt a sar-

ki rendőrség központjában türik e kutya állapotot, hol csapatosan jár a rendőrség éber személyzete.

A hatóság figyelmébe ajánljuk e nagy forgalmu utcát, hol nemcsak a templom és iskola látogató közönsége és a gyárak munkásai rendszeresen megfordulnak, de sokszor temetkező és esküvői menetek kocsisorai, továbbá a cigány rablók szekerei teljesen eltorlaszolják a szűk és rossz kövezetű utcát.

Ezekért esedezik

A Szent-Anna-u. lakossága.

CSARNOK.

Mese a számár tudósról.

I.

A tudós végtelen nagyszerű ember volt, de alapjába véve számár. Azt gondolta, hogy minden emberi szervezet, szivműködés az övéhez hasonló alapon van föl-építve s a felesége természete is olyan, mint az övé.

Az igaz, hogy az asszony a leánya lehetett volna, de olyan leányos kinézése volt amugy is. Végtelen szendőség, ártatlan sötétkek szem mélytüzű tekintettel, darázs derék, ölelésre hívogató, egyébként csupa jószág, odaadás. Az öreg uracsáját úgy szerette, mint az édes apját és nem panaszkodott neki soha.

Eddig a tudós, mint már fentebb említettem, számár volt. S nyáron csillagsugáros éjszakákon vacsora végeztével homlokán eszólt az asszonykát, aztán ment a laboratóriumba mindenféle lombikok, forróágokkal tel. üstök közé s főzött, kótyvasztott míg csak föl nem verte munkájából a föltámadt élet nyüzsgő zsvajva.

II.

Vasárnaponként délben a tudós meghívta a főiskola fizikai professzorját ebédre. A professzor nem volt idős ember. Am azért mégis sokszor foglalkozott a tudományokkal. Ő is főzött ezüst katlanokban, következőleg ebben a tekintetben összeillett tudós barátjával, a szép asszony urával.

A menyecske gyakran végigszenvedte ezeknél a tudományos vitáknál a mártíromság minden kínját, de azért még mindig nem panaszkodott. A vasárnapi déli misék alkalmával járt csak a városba s a kémia snajdig professzorja olyankor hazakisérte.

Őnök bizonyára hamisat fognak most gondolni, pedig hát meg itt az utcán is tudományos tárgyakról beszéltek s az asszony, aki az idők folyamán teljesen belejött a tudományba, a ketségbeesett lelkek sajátságával czitalta az alkinista konyha czimeit.

III.

A tudósban egyszer megszólalt a lelkiismeret s valami kárpótláson törte a fejét: odavonta maga mellé az asszonykát s elmesélte neki, hogy jelenleg egy különös összeállítású illatszert készít. Az alkímisták csodájára járnak majd, az asszony pedig irigykedve haladnak el az ő kis felesége mellett, ha megérik rajta az illatot.

A menyecske odafektette gyöngye rózsás arcját az ura bozontos szakállához és azt mondta:

— Oh, milyen jó vagy te!

A tudós pedig újra felvonult műhelyébe és forrasztott, kótyvasztott tovább. Elemekre bontotta virágszirmokat, kikereste a legnagyobb ellentéteket, aztán hozzájuk kevert mást, míg végre elkészült az illatszert.

Oh, mekkora büszkeséggel vitte be az asszonyához.

Nézd, fiacskám, ez kizárólag a tiéd.

Más nem juthat hozzá, mert kizárólag neked szántam. Lefekvés előtt tégy belőle három csöppet a fürdőkádba s olyan illatos leszél tőle, mint a milyen nem létezett eddig. Ezután sem fog létezni, mert lehetetlennek tartom, hogy más rájőjjön az összeállítás titkára.

Néhány csöppet végigdörzsölt a tenyerén és ime egyszerre teli lett vele a szoba. Volt benne valami az ibolyából, a rózsából s ott rezgett gyöngye diszkrét atomjaiban az a mamorító tulajdonság, a mely a szivekre nehezedik és rabul ejti.

Az asszony odasimult az urához, aki indulni készült:

— Hová mégy?

— Sokáig tart az?

— Fő a szertaromba, meg kell még frissiben írnom az értekezést az illatról.

— Legalább estig.

— Oh, édes Istenem, mondá sóhajtvá a menyecske.

De hat a tudós — mint már említettem — tulajdonképpen számár volt és nem látta meg, — hogy milyen haragos fergetegek simulnak arra a tiszta kis homlokra, különben aligha indult volna értekezést írni.

IV.

Keső este lett, már a csillagok is feltündek, mikor az öreg kitekintett az ablakon és szénézett a tájon. Éles szeme akkor megpillantotta fiatal tudós barátját, a professzort, a ki sietős léptekkel tartott a város felé.

Hamarjában eléje irányította valamennyi szerszámának egy fénysugarát és vizsgálta vele.

A fiatal ember kénytelen-kelletlen engedelmességet s rosszkedvűen nyitott a laboratóriumba. Öreg barátja kezében az értekezéssel, örömtől ragyogó arezal tartotta feléje, de már a másik pillanatban visszahökken. Ifjú barátján megérezte az illatot, a melyből delután adott át, a feleségének egy üvegecskével. Ugyan az volt, semmi kétség benne, hiszen csak ismeri az össze tételt!

Az öröme egyszerre szomorúsággá változott, de azért átölelte fiatal barátját,

— Azt hittem, hogy még tudok újat produkálni, de látom, hogy te előbb felfedezted az illatot.

A tudományos értekezést pedig darabokra szaggatta.

Sz. Szigethy Vimos.

Nyilttér.

Egy jó szer az egészség fentartására

kevesebb bort inni!
kevesebb sört inni!
Robitschi Tempelforrás inni!

Magyarországi raktár **Hoffmann Józsefnél**
Budapest, Báthory-u. 8 sz

3574—1902 tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gebauer Károly végrehajthatónak Bonyhai Jánosné elleni végrehajtási ügyében a debr. kir. tvszék a debr. kir. jbiróság területen levő a debreceni 914 sz. tjkvben A. I. 948 hrsza. felvett 703 régi népsorszámu házastelekre egészben özv. Bonyhai Jánosné Boda Erzsébet javára bekebelezett haszonélvezeti jogra való tekintet nélkül azzal, hogy a kiskoru háztulajdonosok birtok jutalékának vételarárt az árverési költség nem terheli 3168 kor. ba. megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1902. jul. hó 9 ik napjának d. u. 3 óraja e kir. tvszék árverési termében kitzetett

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen sz. kir. város rendőrségénél tekinthetők meg.

Kelt a debr. kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1902. apr. hó 19. napján.

Hegedüs

kir. tszéki bíró.

174—1902 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. jbiróságnak V. 51/5—1902. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint J. Kiss Lajos h.-pályii lakos részére Krausz Herman és neje h. pályii lakosoktól 300 kor. betudásával 560 kor. tőke, ennek 1901 évi apr. hó 24-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 271 kor. 53 fl. perköltés erejéig 1902. é. márc. hó 10 én bíróilag le és felülfoglalt s 1010 koronára becsült szoba butorok, bolti berendezés stb. ingóságok 1902 jun. 30-án d. u. 4 órakor kezdetét vevendő és H.-Pályiiban alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Derecskén, 1902. évi jun. 11-én.

Oláh Géza bír. kiüldött.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű.

Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen.

Katalogus ingyen.

Premier-Werkes, Eger (Csehország.)

Divatos

Női mosó ruhaszövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört keimek,
Sima színes angol vásznak,
Cosmanosi színtartó,
Indisch-foulard Savannah,
Chiné csikos és koczkás vásznak:

m é t e r e 27 krajczár és 32 krajczár.

Szerb és Csalány vásznak
15 krtól 22 krig.

Turista ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai czégnél
Debreczen, Rózsatér.

Peronospora ellen legjobb a Kecskeméti por

600 grammos csomag 24 krajczár.

Gyümölcsfák permetezésére a

Gyantalisztes kecskeméti por

850 grammos csomag 28 kr.

Kontsek Géznál

DEBRECZEN, Kossuth utca.

Borosznó gyógyító fürdő.

Zólyomgyében.

— Vasuti állomás. Posta és távir. —

Vadregényes fenyvesék közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrasú vízvezeték. A glauhersós gyógyforrások kitűnő hatásúak, vevény és idült gyomor és belhurut, máj és hólyag bajoknál.

Hidegvíz gyógyító intézet.

Masszázs, villamozás, Kneipp-féle gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Állandó fürdőorvos: Luczy Gusztáv dr. Gyógy-szertár, Lawn-tennis, tekepálya, ciganyzene. Lakásér 8—16 kor. egy szoba heti bérlet ágyneművel együtt: Étkezés: leves 20 fl. főzelék 60 fl. tészta 50 fill., sülték 80—120 fl. étlap szerint.

Bővebbet alulírt tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos

Besztercebányán.

Ártézi és szivattyus kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyuk felállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutúró mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

200-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímre Debreczen, Varga-u. 20. intézendők.

Lubló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette dusak szénsavban.
Ivó, fürdő és területi gyógy mód.

Kitűnő sikerű vérszegénység, súlyos betegségek testi és szellemi tuloröltetés után, különösen pedig **női bajoknál.**

Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, kényelmes lakások és kitűnő ellátás mérsékelt árak mellett. Állandó fürdőorvos: dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. tanársegéd Kézműszky tanár udv. tanácsos egyetemi női klinikáján.

Kitűnő vendéglő és jutányos árak mellett. Etkezés á la carte vagy penzióban. **Posta távir. állomás (Lublófürdő). Zónajegyek.**

Elő- és utószezonban tetemes árkedvezmény lakás, fürdők, étkezésnél.

Szobák hetenként 10 kor., étkezés penzióban 20 koronától kezdve.

Az ásványvíz (Amália forrás) friss töltésben kapható a forráskezelő-ségnél és minden nagyobb ásványvízkereskedésben.

Prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi fürdőgondnokság.

Lublófürdőn (Szepesmegye.)

Nb. Az ásványvízeladásra elárúsítók kerestetnek.

Javulatok: a **légzőszervek és emésztőszervek** mindennemű katarrhusos megbetegedései, valamint **vérszegénység** stb. Ellenjavulat: **aszkró.**

Gleichenberg gyógyhely

Alkalis-muriatikus források: **Constantin** és **Emma** forrás, alkalis-muriatikus szénsav, János forrás: tiszta szénsav, Klausen forrás: savó, sterilizált tej [száraz táplálás] kefir, források belélegzés, fenyőtűgöz belélegzés, mindkettő külön kabinokban, légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványvíz és pezsgő meleg fürdők, fenyőfü és aczélfürdők. Nagy vtgyógyintézet, terepkura.

Lágy, langyos meleg, pormentes, szélcsendes levegő, erdős fensíkon.

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsis megrendelések

az igazgatóságnál Gleichenberg.

Saison máj. 1-től szeptember végeig.

Egyedül valódi angol THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des A. Thierry in Pregrada
Jahresherstellung

E balsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, szélgyöcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felfűfőgést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál, u m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél, megszünteti a fejfájást, szagátást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a **mellékelt zöld mezejű apácza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia kenőcsöt** használjk, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utslérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontesedésekénél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgnyülés, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebésülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” a tégelybe van-e égetve. Erne két gyógyhaisában utóirhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi ségely, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olesó, megbizható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cím:

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyserészeknél.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávi szemben.